

แก้ปรากฏการณ์

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันมีประเด็นเดียว เวลาเขาพูดนะ ประเด็นเดียวคือว่า มันไม่เคยมีปรากฏการณ์ปรากฏการณ์ว่าทำให้คนเข้าวัดได้มากขนาดนี้ ทุกคนชื่นชมว่ามันเป็นปรากฏการณ์ว่า มันเป็นความดีใจ ถ้าเป็นความดีนี้ ความดีเวลาเราดูข่าวทางหนังสือพิมพ์เห็นไหม เวลาเราเห็นคนไปกราบต้นกล้วย เห็นคนไปกราบกระรอกขาว เห็นคนไปกราบปลาเผือกอะไรอย่างนี้ เรามีความเห็นกันอย่างไร เราก็มีความเห็นว่าเนียเขาทำไม่ถูก เราก็ว่าเขาทำไม่ถูก

แล้วเวลาเราเห็นปรากฏการณ์อย่างนี้ คนเข้าวัดๆ มันเข้าวัดไปเพราะอะไรล่ะ ถ้ามันเข้าวัดไปโดยศรัทธา โดยความเชื่อ เวลาเขามาทำบุญกับเรา เวลาเขามาถวายสังฆทาน เราจะถามว่าทำไมถึงถวายสังฆทานล่ะ ก็หมอดูเขาสั่งมาให้ถวาย ถ้าหมอดูสั่งให้ถวายนะ อืม! เราไม่อยากรับเลย ก็เขาไม่ได้เกิดจากความศรัทธาของเขา ถ้าเกิดจากความศรัทธาของเขานะ เขาอยากทำบุญกุศล เนี่ย เจตนาอันนี้มันสำคัญมากเลย ถ้าเจตนาที่เรารู้ถึงผลประโยชน์ใจใหม่ เราเตือนถึงความดี ความถูก ความผิด ความชอบ ความไม่ชอบธรรม อันนี้มันเกิดจากหัวใจ มันสำคัญกว่า

แต่นี้บอกหมอดูให้มาถวายนะ หมอดูบอกว่าเนียเวลาแก้กรรม ต้องแก้กรรมต้องไปถวายพระอย่างนั้นๆ พระก็เลยเป็นตรายาง นี่ก็เหมือนกัน เวลาปรากฏการณ์ว่า โอ้โหโย คนเข้าวัดเข้าวามหาศาลเลย มันไม่เคยมีปรากฏการณ์อย่างนี้ ที่เขาเข้าไปในเว็บไซค์กันตอนนี้ มันไม่เคยมีปรากฏการณ์ว่าคนเข้าวัดเข้าวามากขนาดนี้ ถ้าคนเข้าวัดเข้าวามากขนาดนี้ มันเป็น.. โอ้คนเข้าวัดเข้าวามันก็อย่างหนึ่งนะ ความถูก ความผิด มันเป็นเรื่องหนึ่ง ความถูก ความผิด ถ้าเข้ามาประพฤติด้วยความถูกต้องใจใหม่ ใจ! เวลาพูดถึง มันคนมาเข้าวัดเข้าวาเนีย เข้าวัดเข้าวาเพื่อทำทาน เขาจะดูถูกว่าเป็นระดับของท่าน ระดับของประเพณี

แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมา มันจะเข้าถึงความแจ่มแจ้งเห็นใหม่ ความเข้าใจหลักธรรม เนียแก่นธรรม มันแก่นธรรมตรงไหน ในเมื่อสติมันไม่ต้องทำ ถ้าผลแล้วสติมันจะมาเอง มันจะเอาแก่นธรรมมาจากไหน แก่นธรรมมันไม่มี ถ้าแก่นธรรมมันไม่มี เพราะแก่นธรรมมันไม่มี คนถึงเข้ามาแล้วมันสะดวกสบายใจ พอคนเข้ามาแล้วสะดวกสบายนะ มันก็เหมือนตื่นัวตื่นควายกันนะ ตื่นัวตื่นควายนะ กับคนที่เข้ามาในศาสนาด้วย สติสัมปชัญญะ โดยความเข้าใจ อันไหนมันจะดีกว่ากัน

ถ้ามันตื่นัวตื่นควายนะ มีอบ เวลามือบเนี่ย เวลาปลุกมีอบนี่แสนยาก แต่เวลาปลุกมีอบขึ้นมาแล้ว ไอ้คนคุมมีอบนั่นสำคัญมากเลย ว่ามีอบนี้จะคุมอย่างไร จะรักษาอย่างไร นี่ก็เหมือนกันเวลาปลุกเร้าให้คนเชื่อเข้ามา แล้วเชื่อเข้ามานั้นมันถูกหรือผิดละ ถ้าเชื่อเข้ามาที่ผิดนะ คูสิ เวลามือบจะคุมไม่ได้นะ เวลาเกิดการจลาจลมันทำลายหมดเลยนะ อันนี้ก็เหมือนกัน ไอ้โหย ไม่เคยมีปรากฏการณ์ว่าคนเข้าวัดเข้าวาได้มากขนาดนี้ ถ้ามีปรากฏการณ์คนเข้าวัดเข้าวาได้มากขนาดนี้ คนนั้นต้องเป็นคนดีคนงาม คนนั้นต้องเป็นความถูกต้อง

มันไม่ใช่! คนเข้าวัดนะ คนเข้าวัด ใช่ ขนาดรัฐบาลยังบอกเลย วันสำคัญทางศาสนาเห็นใหม่ ให้ทำบุญทำกุศล ถ้าทำบุญกุศลเนี่ยเข้าไปแล้วได้ฟังธรรมเห็นใหม่ มันก็เหมือนความสามัคคี ถ้าเข้าไปชุมชนนั้นมีรักใคร่สมานกลมเกลียวกัน ชุมชนนั้นต้องคินันมันระดับทาน ศิล ภาวนา นี้ระดับของท่านนะ ยังไม่เข้าใจเรื่องว่าศิล ๕ คืออะไรเลย ศิล ๕ นี้ทำกันอย่างไรเลย ว่าศิล ๕ ขึ้นมาเนี่ย ศิลมันเป็นความปกตินะ ศิลคือความปกติของใจ ถ้าใจปกติแล้ว เกิดความปกติของใจจะเกิดสมาธิ ว่าสมาธิแล้วมันจะเกิดปัญญา แล้วปัญญาอย่างไร

อันนี้มันกลับหัวกลับหางนะ มันกลับหัวว่าเนี่ยไม่ต้องทำอะไรเลย อยู่เฉยๆ เพราะอะไร เพราะคำพูดมีอยู่คำพูดหนึ่ง เขาพูดของเขาเห็นใหม่ เขาบอกว่า จิตนี้หยุดได้ไหม คนไปถามเขา เขาบอกว่าเอ็งต้องหยุดหายใจใหม่ เขาพูดว่าจิตนี้หยุดไม่ได้ เขาว่าจิตหยุดไม่ได้ ความคิดจะต้องมีตลอดไป นั้นเวลาสอนเห็นใหม่ ให้จิตไปเรื่อยๆ อย่ากดมัน อย่าเกร็งมัน คูไปเรื่อยๆ คูไปเรื่อยๆ นะ นี่มันก็เข้ากับปริยัติเห็นใหม่ กิเลสมีเพราะยึด ทุกข์มีเพราะยึด ถ้าปล่อยแล้วก็ไม่มี คูไปเรื่อยๆ นะ มันก็หายกันไปเรื่อยๆ อย่างนั้นนะ คูกัน เฉยๆ คูจิตไปเรื่อยๆ แล้วพอดูแล้วเนี่ยมันสมุจเฉท มันจะขาด

เวลาพูด พูดไปอีกอย่างหนึ่งนะ ถ้าสมมุจเจทมันขาด เวลาขาดแล้วทำไมมันกลับมา กลบอีกล่ะ ทำไมพอเห็นนิพพานแว็บเดียว เนี่ย เห็นนิพพานแว็บหนึ่งเห็นใหม่ แล้วมันจะไปขาดเอา นี่มันกลับหัวกลับหางกันตลอด พอกลับหัวกลับหางกันตลอด มันก็เหมือนกับ คูลี เวลาฉิดวักชินเห็นใหม่ ทุกคนต้องฉิดวักชิน แล้ววักชินนั้นนะได้ทดสอบหรือยัง วักชินนั้นได้วิจัยหรือยัง วักชินนั้นมันถูกต้องหรือเปล่า อันนี้บอกว่าวักชินก็คือวักชินใจ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คือธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจมันต้องเป็นอย่างนั้นทั้งหมดใจ เนี่ยที่ว่าปรากฏการณ์

เราดูแล้วปรากฏการณ์อย่างนี้ละ คนเข้าวัดเข้าวาเยอะมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่มัน ยิ่งสลดสังเวช สลดสังเวชที่ว่าเวลาคนเข้าไปแล้ว มันเข้าไปมันตะครุบเงา แล้วมันจะเป็น ความจริงใหม่ ถ้าไม่อย่างนั้น ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบ่งไว้ว่าปริยัติ ปฏิบัติ แล้วบอกว่านี่เป็นภาคปฏิบัติ เป็นภาคปฏิบัติ เวลาพูดออกมาเนี่ย เวลาภาคปฏิบัติเห็นใหม่ เขาเอาเอกสารมาให้ดู เที่ยงกันนำดูเลยนะ

เถียงกันว่าอีกฝ่ายหนึ่งก็บอกว่า เนี่ยจามา ไปจำขององค์นั้นๆ ไม่อยากเอ่ยชื่อ อยู่ในเว็บไซค์นั้นเขาเขียนไว้เต็มเลย จำองค์นั้นๆ มาเป็นความจำ ให้อุทิศัยเขาก็บอกว่า เอ้า มันจะผิดไปที่ไหนละ ก็ศึกษาธรรมพระพุทธเจ้าก็จำพระพุทธเจ้าทั้งนั้นนะ มันก็เป็น ความจำ มันผิดไปตรงไหนละ เรายังจำธรรมะพระพุทธเจ้ามาเลย แล้วนี่เป็นความจำ เหมือนคัดลอกของคนอื่นมา มันจะผิดไปตรงไหนละ มันบอกถึงความไม่เข้าใจใจ มัน บอกถึงความไม่เข้าใจของผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติเห็นใหม่ ว่าเวลาจำมานี้มันไม่ผิด

แต่ถ้ามันเป็นภาคปฏิบัตินะ หลวงตานะ เวลาพูดถึงหลวงปู่มั่น ท่านบอกเวลา หลวงปู่มั่นท่านเทศน์นี่ ถ้าอะไรที่มันเป็นขณะจิต ขณะจิตที่มันเปลี่ยนแปลงเป็น ความสำคัญนะ หลวงปู่มั่นจะไม่พูดเลย เพราะกลัวจะเป็นสัญญา กลัวจะเป็นความจำ ถ้า กลัวเป็นความจำแล้ว จิตนี้มันจะสร้างภาพ จิตนี้มันมีกิเลสอยู่แล้ว แล้วพวกเราปฏิบัติกัน ทุกคนก็อยากได้มรรคได้ผลใช้ใหม่ มันจะสร้างภาพ พอมันจะสร้างภาพเนี่ย สร้างภาพ เห็นใหม่ ความสร้างภาพคือ อุปกิเลส เห็นใหม่ โอภาส สว่างไสว อุปกิเลส ๑๖ เวลา ภาวนากันนะ เราก็อยากจะว่าง อยากจะมีความสุข อยากจะปล่อยวางเห็นใหม่

แต่เวลามันเป็นอุปกิเลสเห็นใหม่ มันคือความว่าง มันคือความปล่อยวาง มันคือ แสงสว่าง นั่นคืออุปกิเลส กิเลสเนี่ย พอเราละจากกิเลสอย่างหยาบๆ มา มันจะไปติดกิเลส

อย่างละเอียด ละเอียดก็จิตเราเวลาเป็นเห็นใหม่ เนี่ยเวลาจิตเราสงบขึ้นมาเห็นใหม่ มันสว่างไปหมดเห็นใหม่ เราก็บอก อู้อู สว่าง คนนั้นก็สว่าง ทุกอย่างสว่างไปหมดเลย ไปตื่นตื่นกับความสว่าง แต่ไม่ตื่นตื่นกับผู้รู้สว่าง ถ้าไม่มีผู้รู้ ใครเป็นคนรู้ว่าแสงสว่างทำไมมันว่างหมดเนี่ย ใครเป็นคนรู้ว่าสิ่งนั้นว่าง ใครเป็นคนไปรู้ว่าแสงสว่างนี้มันเกิดขึ้นมา ใครเป็นคนไปเห็นแสงสว่าง

เวลาเราไปเห็นแสงสว่าง เหมือนเราเลย เราแต่งเนื้อแต่งตัวกันนะ เราไม่เห็นคุณค่าของตัวเองเลยนะ เราไปเห็นเสื้อผ้าแฟชั่นไง โอ้ ตัวนี้หลายดั่งคันนะ ตัวนี้หลายดั่งคันนะ แต่ลืมตัวเองนะ มันจะก็ดั่งคันก็แล้วแต่ ใครเป็นคนไปใส่มัน ของมันจะมีคุณค่าขนาดไหน ใครเป็นคนเอามาใส่ เราใส่มันใช่ไหม โอ้ย อันนี้แฟชั่นนะ อันนี้ดีนะ แล้วดีนี้มันมาจากไหนล่ะ ดีนี้มันอยู่ในข้อมือเรา อยู่ในคอเรา อยู่ในตัวเรา นี่เราเอามาใส่ใช่ไหม นี่ก็เหมือนกันเวลาเราไป โอ้ย สว่างไปหมดเลย สว่างขนาดไหน ใครเป็นคนไปเห็นสว่าง ใครเป็นคนรับรู้ความสว่างเห็นใหม่

เนี่ย กิเลส อุปกิเลส มันจะสว่างขนาดไหน มันจะมีความรู้ขนาดไหนเห็นใหม่ นั่นนะมันเป็นกิเลสอย่างละเอียด สิ่งที่อยู่ละเอียดเวลาคนปฏิบัติไป ถ้าเป็นหลักเป็นเกณฑ์ มีครูมีอาจารย์มันจะรู้ถึงตัวจิต ตัวจิตรู้ว่าสว่างเห็นใหม่ เวลาหลวงตาท่านพูดเห็นใหม่ ท่านบอกว่าเวลาท่าน จิตท่านว่างหมดเห็นใหม่ เนี่ยคิดในสมาธินะ เวลาเราไปหาหลวงปู่มัน เนี่ยจิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร โอ้ย สว่าง จิตสบายครับ จิตดีมากครับ

ท่านบอกถ้าดีมากอย่างนั้นเห็นใหม่ เราคิดในความสว่าง คิดในความรับรู้ คิดในความว่าง คิดหมดเลย เนี่ยพอมันคิดขึ้นมาะ แล้วบอกว่า สุขอย่างนี้ ความคิดอย่างนี้ มันเป็นความสุขเล็กน้อย มันยังมีความสุขมากกว่านี้ นี่พูดถึงคนรู้นะ คนที่เห็นว่าเห็นถูกเห็นผิดนะ คนที่เห็นถูกเห็นผิดจะรู้ว่าอะไรถูกอะไรผิดใช่ไหม บอกอันนี้มันยังไม่ถึงที่สุด มันยังผิดอยู่ มันยังถูก มันยังไปได้ยิ่งกว่านี้อยู่ แต่เวลาคน คนที่ไม่เข้าใจเห็นใหม่ เอ้า แล้วถ้ามันไม่ใช่ โอ้ความว่างอย่างนี้ สัมมาสมาธิเนี่ย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธพจน์ก็บอกสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิใจ มันเป็นสัมมา มันเป็นความถูกต้องดีงามไง นี่ยังเถียงนะ เนี่ย ยังเถียง ยังเอาธรรมะพระพุทธรเจ้ามาอ้างเห็นใหม่

เวลาคนรู้เห็นใหม่ สัมมาสมาธิของพระพุทธรเจ้า มันไม่มีค้นหา มันไม่มีสมุทัย มันไม่มีกิเลส นั่นคือสัมมา สัมมาของท่านนะมันมีสมุทัย มีความรู้ความเห็น เห็นใหม่ เราไป

เห็นแสงสว่าง เราไปติดข้างนอกเห็นไหม เนี่ย ผิดกับถูกใจ จะบอกว่าเราพูดกันนี้เราพูดเรื่องผิดถูก ผิดถูก เราไม่ใช่พูดถึงปรากฏการณ์ ปรากฏการณ์ โอ้โฮย คนเข้ามาเยอะมาก คนเข้ามารับรู้มาก โอ้ย คนติดกันมาก เรานะเราไปโรงเรียนสิ โรงเรียนๆ นี้ นักเรียน ๖๐๐ โรงเรียนนี้ นักเรียน ๑,๐๐๐ นักเรียนจะกี่คนก็แล้วแต่ นักเรียนคือ นักเรียน นักเรียนไปทำไม นักเรียนไปโรงเรียนไปศึกษา ไปศึกษาแล้วใครเป็นคนสอนนักเรียน ก็ครูโรงเรียนนั้นเป็นคนสอนนักเรียนใช่ไหม

นี่ก็เหมือนกัน ปรากฏการณ์นี้เด็กๆ ปรากฏการณ์นี้ตื่นตัวตื่นควาย แล้วปรากฏการณ์โรงเรียนนะ เด็กที่ไปโรงเรียนกับครูที่โรงเรียนนะ ครูในโรงเรียนกับเด็กในโรงเรียน นูถิภาวะต่างกันไหม ปรากฏการณ์เนี่ย เอาปรากฏการณ์นั้นมาเป็นตัวตั้งได้ไหม ว่าเป็นความถูก ความผิด ปรากฏการณ์นั้นเป็นความถูกความผิดไม่ได้ ความถูกความผิดมันเป็นเรื่องของอริยสัจ มันเป็นเรื่องสัจธรรม มันเป็นเรื่องของความจริงอันนั้น ถ้าเป็นเรื่องของความจริงอันนั้นเห็นไหม เนี่ย ความจริงอันนั้นมันกำลังพัฒนาเข้ามา มันจะรู้ของมัน มันจะเห็นถูกเห็นผิดของมัน

ถ้าเห็นถูกเห็นผิดของมัน อันนี้ต่างหาก นี่สัจธรรมมันอยู่ที่นี้ เนี่ยการประพฤติปฏิบัติของเรา มันอยู่ที่นี้ นั่นอ้างแต่คำว่าปรากฏการณ์ใจ ปรากฏการณ์ โอ้โฮย คนเข้ามาเยอะมาก ไม่เคยมีปรากฏการณ์อย่างนี้ อย่างนี้ต้องถูกต้องดิงามไปทั้งหมด นี่คำว่าถูกต้องดิงาม มันเป็นความเห็นนะ มันเหมือนกับการเผยแพร่ธรรมเนี่ย ทุกคนก็ต้องพยายามชักนำเข้ามา แต่ชักนำเข้ามาแล้วมันจะมากัดเลือกกันอีกเห็นไหม กัดเลือกว่ามีการศึกษขนาดไหน มีความรู้ขนาดไหน จะรับผิดชอบส่วนใดของศาสนา จะเผยแพร่กันอย่างไร จะทำกันอย่างไรให้ศาสนามั่นคง มันก็เป็นอำนาจวาสนา เป็นบารมี เป็นความรัก เป็นความพอใจของคนที่จะทำ

แต่ในการชำระกิเลสเห็นไหม เนี่ยเรื่องปริยัติใช่ไหม เวลาปฏิบัติ เวลาการชำระกิเลส มันต้องทำ ทำใจของเราใจ มันต้องทำปรากฏการณ์อันนี้ ทำความรู้สึกอันนี้ให้มันถูกต้องเข้ามา แล้วถ้าปรากฏการณ์อันนี้มันถูกต้องเข้ามา จะไม่กลับหัวกลับหาง ถ้าคำว่ากลับหัวกลับหาง คำว่ากลับหัว สีล สมาธิ ปัญญาเนี่ย พระพุทธเจ้าเป็นคนวางรากฐานเอาไว้เอง สีลคือความเรียบร้อยดิงามของสังคมาชาวพุทธ สีลเป็นความเรียบร้อยดิงามสมาธิคือจิตที่มันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน แล้วถ้าปัญญามันเกิดขึ้นมา ปัญญาอันนั้นนะ ปัญญาอันนั้นถ้ามันเกิดขึ้นมาเนี่ย มันไม่กลับหัวกลับหาง

คำว่ากลับหัวกลับหาง เริ่มต้นเห็นใหม่ไม่ต้องทำอะไรเลย พอปัญญามันเกิด อย่างนี้มันก็คิดว่าทุกคนมีความคิดอยู่แล้วไง ถ้าอย่างนั้นเด็กก็มีปัญญา ไปโรงเรียนนะ เวลาครูสอนเด็ก เวลาเด็กมันถามว่าทำไมครูสอนอย่างหนึ่ง ทำอย่างหนึ่ง ครูจะสอนนะ นักเรียนนะไม่ควรสอบหูหรืนะ ไม่ควรกินเหล้าเมายานะ แต่ครูนะหย่าเปเลย เนี่ย คำสอนอย่างนั้นสอนไป เด็กมันก็รู้ได้ นั่นถ้าพูดถึงคำสอนอย่างนั้น เวลาสอนออกไป มันกลับหัวกลับหางเห็นใหม่ พอกลับหัวกลับหาง นี่ก็เหมือนกัน ครูต่างๆ ที่ครูเป็นผู้สอนเด็ก ทำไมไม่ให้เด็กมันย้อนศรถามเอาเลย ถอนหงอกเอาด้วย นี่บอกไม่ต้องสอบหูหรื ทำไมครูคาบหูหรืปู้ๆ อย่างนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าปัญญามันเกิด ปัญญาเกิดทางโลกเนี่ย ปัญญาที่ทางโลกมันเกิดมันเป็นสัญชาตญาณ มันเป็นปัญญา มันเป็นเรื่องความเห็นอยู่แล้ว ถึงบอกเพราะมันมีรากฐานอย่างนี้ ถึงบอกความคิดหยุดไม่ได้ ในเมื่อความคิดหยุดไม่ได้ เราก็ตามความคิดนั้นไป พอรู้ทำเห็นใหม่ รู้เท่าความรู้เท่านี้มันเป็นความรู้เท่า เป็นความเห็นเท่านั้นแหละ แต่เพราะธรรมชาติพระพุทเจ้า ทางทฤษฎีเขาบอกว่า ให้รู้กายรู้ใจ ก็เอาคำว่ารู้กายรู้ใจจะพูดทุกๆ ทิวา รู้กายรู้ใจ รู้กายรู้ใจ รู้กายรู้ใจเราก็สร้างภาพได้ว่ารู้กายรู้ใจอย่างไร รู้กายรู้ใจตามความจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่

นี่เขาบอกว่าครูบาอาจารย์ให้ดูจิตรักษาจิต หลวงปู่มั่น หลวงตาครูบาอาจารย์ท่านก็บอกให้รักษาจิตรักษาใจ ใจของเราให้รักษา ให้รักษาให้ดูแลหัวใจของเรา ทุกคนนะรักษาใจของเรา ใจของเรามันทุกข์ของเราใช่ไหม เนี่ยสังคมก็เป็นภาวะของสังคมใช่ไหม กรรมของสภาวะสังคม กรรมของสังคม กรรมของส่วนร่วมกัน มันก็มีใช่ไหม เราก็มีกรรมของเราใช่ไหม เราอยู่สังคมขึ้นมาเนี่ย เราก็รักษาใจของเรา เห็นใหม่ สิ่งที่เกิดขึ้นมาเนี่ย ในสังคมมันก็เป็นสิ่งสภาวะแวดล้อม เป็นความเห็นของคน เป็นมุมมองของคนเห็นใหม่ ดิ้นกระแสนกันไปเนี่ย ใจเราก็อยู่ในกระแสนอย่างนี้ เราจะไปกับเขาไหม

เห็นใหม่ ถ้าเรารักษาใจของเรา เราก็จะไม่คืนไปกับเขา เราก็จะรักษาใจของเราได้ ถ้ารักษาใจ นี่ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าเราไม่มีหลักใจของเรา เวลาเราคืนกระแสสังคมความคิดไปเนี่ย เขาบอกปัญญา ปัญญา ปัญญา เนี่ยมันกลับหัวกลับหาง กลับหัวกลับหางที่ไหน กลับหัวกลับหางที่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราบอกต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน พูดถึง ศีล สมาธิ ปัญญา แต่นี่บอก

ว่าปัญญามันเกิดเลย คุณจิตใจไปเนี่ย คำว่าคุณจิตใจ ใจให้สงบก่อน พอใจสงบมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา แล้วเกิดปัญญาขึ้นมา ปัญญาอันนี้มันจะมาชักฟอกใจ

แต่นี้บอกว่าใช้ปัญญาไปเลย ทุกอย่างปัญญา สมณะทุกอย่างไม่..ตอนนี้เขาชักบอก ว่าจำเป็นแล้วนะ เมื่อก่อนบอกไม่จำเป็นเลย สมณะนี้ไม่จำเป็น! สมณะไม่เกิดปัญญา ไม่มีประโยชน์อะไรเลย ใช้ปัญญาไปเลย นี่ไง คำว่ากลับหัวกลับหางคือเอาสัญชาตญาณ เอาปัญญานี้มาใช้เป็นประโยชน์ แต่ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านก็ใช้ประโยชน์เหมือนกัน ถ้าไม่มีปัญญาอย่างนี้เราไม่มีความคิด ไม่มีความต้องการ ไม่มีความปรารถนา เราจะไม่เข้ามาวัดหรือ การเข้ามาวัดเพราะต้องมีศรัทธาใช้ใหม่

ศรัทธาความเชื่อ เวลาศึกษาธรรมะพระพุทธรเจ้า เราก็ใช้ปัญญาของเราใช้ใหม่ พอใช้ปัญญาเราก็แยกแยะใช้ใหม่ แยกแยะว่าอันนี้เป็นบุญกุศล อันนี้เป็นบุญกุศลเราเป็นบาทเป็นฐาน ถ้ามันเป็นบาทเป็นฐานแล้ว เราจะพัฒนาขึ้นไป เราก็ต้องปฏิบัติขึ้นไป พอปฏิบัติขึ้นไปแล้ว มันก็ต้องเริ่มต้นจากพื้นฐานต้องมีสมาธิ แล้วพอมีสมาธิทำให้เกิดปัญญาขึ้นมา มันไม่ได้กลับหัวกลับหาง เนี่ย เขาเรียกว่าเคารพธรรม

เคารพธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วยิ่งถ้าตัวเองยิ่งรู้ ถ้าตัวเองนะ ถ้าจิตเข้าไปรู้สัจจะความจริงอันนี้นะ มันยิ่งซาบซึ้งใหญ่เลย ซาบซึ้งแบบว่า เรามันต้องมีพื้นฐาน มันต้องมีการพัฒนาการขึ้นไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ต้นไม้ที่เราที่ป็นจากโคนขึ้นไปยอด จากโคนแล้วเราก็ป็นขึ้นไป เราก็ไปเก็บผลไม้กิน เราไปสร้างทุกอย่าง ประโยชน์อยู่บนต้นไม้ นั่นมันเป็นความจริง มันเป็นอย่างนี้ แต่มันบอกทุกอย่างไม่จำเป็นเลย เหาะมาจากไหนอยู่บนยอดเลย เก็บยอดกินได้หมดเลย เพราะมีความคิดอย่างนี้ เพราะอะไร

เพราะว่า ปรัชญาการณของสังคม มันไม่มีปรัชญาการณทางจิตใจ จิตมันไม่เป็นไป มันเลยกลับหัวกลับหาง คำว่ากลับหัวกลับหางนี้มันไม่มีหลักมีเกณฑ์ พอไม่มีหลักมีเกณฑ์ คำสอนมันถึงได้ผิดตรงนี้ไง พุทธพุทธพจน์เหมือนกัน พุทธธรรมะคำเดียวกัน พุทธอักษร พุทธภาษาเดียวกัน แต่การเรียงลำดับความเป็นไปของจิตมันผิด! ความเป็นไปของจิต พัฒนาการของจิตมันกลับหัวกลับหาง ต้นไม้ที่มีแต่รากแก้วชื้ออยู่บนอากาศ ยอดต้นไม้จมดินไปอย่างนี้ กับสัจจะความจริงคือรากแก้วอยู่ที่ดิน แล้วโตขึ้นมาเป็นต้นไม้แล้วมีดอกไม้ใบอยู่นั้น นี่คือธรรมะ

แต่ถ้ามันกลับหัวกลับหางเห็นใหม่ มันจะเอารากแก้วชี้ฟ้า เอายอดปักดิน ยอดปักดินเพราะอะไร ใช้ปัญญาไปเลยไง รู้กาย รู้ใจ รู้จิตนะ จิตมันจะรู้ของมันไป นี่! ที่ผัดมัน ผัดตรงนี้ แต่บอกมันไม่ผัด ก็พูดธรรมะพระพุทธเจ้า พูดเหมือนกันเลย เปิดพระไตรปิฎก ก็มีเลย แล้วครูบาอาจารย์ทุกองค์ก็พูดเหมือนกัน หลวงตาก็บอกให้ดูใจ รักษาใจ รักษาใจ เราอย่าไปรักษัใจคนอื่น ใจคนอื่นไม่ใช่ของเรา

ครูบาอาจารย์พูดอย่างนี้ทั้งนั้น แต่การกระทำมันมีของมันไง การกระทำมันมีของมัน มันพัฒนาของมันขึ้นมา มันจะรู้ของมันเห็นใหม่ มันจะรู้มันจะเห็นของมัน เราจะกล้าพูดใหม่ว่าเกลือหวาน น้ำตาลเค็ม เรากล้าพูดใหม่ ถ้าคนพูดอย่างนี้แสดงว่าแปลกแยกกับสังคม อย่างนั้นต้องไปบัญญัติใหม่เลย เปลี่ยนเกลือน้ำตาล เปลี่ยนกันกลับหัวกลับหางกัน แต่นี่สังคมเขารับรู้กันอยู่แล้วว่าเกลือเค็มน้ำตาลหวาน นี่ก็เหมือนกันในเมื่อประพฤติปฏิบัติ ถ้ามันเป็นความจริงนะ เราไปรู้จริงว่า เกลือนี่เค็ม น้ำตาลนี่หวาน

เราจะไม่พูดกลับกับเขา แต่นี่เราพูดกลับเขา ปัญญาใช้ไปเลย คุณจิตก็ไม่สำคัญ ทุกอย่างก็ไม่สำคัญ แต่เพราะเรื่องเกิดขึ้นมาแล้ว แต่เพราะพูดอย่างนี้ใช้ใหม่ ทุกคนปฏิเสธธรรมชาติของมันคือเกลือเค็มน้ำตาลหวาน แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป ถ้าทำอย่างนั้นแล้ว กว่าจะได้เกลือมาแต่ละเม็ดต้องทำนาเกลือ กว่าจะได้น้ำตาลขึ้นมา น้ำตาลประเภทใด น้ำตาลโตนดต้องใช้ต้นตาล ถ้าน้ำตาลอ้อย น้ำตาลทราย เราก็ต้องปลูกอ้อย ปลูกอ้อยเราต้องลงหีบ เสร็จแล้วเราถึงจะได้น้ำตาลมา

ถ้าทำอย่างนี้ อย่างนี้ลำบากเห็นใหม่ ก็เลยไม่มีปรากฏการณ์ความตื่นของสังคม เพราะมันต้องทำตามความเป็นจริง ใครอยากได้น้ำตาลก็ต้องปลูกอ้อย ใครอยากได้เกลือก็ต้องทำนาเกลือ มันก็เป็นปรากฏการณ์ตามความเป็นจริง เป็นสังขธรรม ถ้าเป็นสังขธรรมมันก็ไม่มีปรากฏการณ์ คนก็ไม่ตื่นตื่น เพราะมันเป็นข้อเท็จจริงตามทางธรรมชาติ แต่ถ้าบอกทุกอย่างกลับหัวกลับหางแล้วเป็นไป นี่ไง ปรากฏการณ์มันเกิดอย่างนี้ คำว่าปรากฏการณ์ที่คนตื่นตื่นนะ เพราะว่ามันไม่มีหลักมีเกณฑ์ แล้วเวลาทุกคนจะพูด เขาเอามาให้ดูเมื่อวาน ทุกคนบอกว่่ามันปฏิบัติแล้วมันได้ผลนะ

เมื่อก่อน โอ๊ย ปฏิบัติไม่ได้เรื่องเลย ส่วนใหญ่จะบอกเลยทำพุทโธมาสิบกว่าปี ทั้งนั้นเลย แล้วพอมาคูจิต เยี่ยม! เยี่ยม! เมื่อก่อน อู๊ย พุทโธมาสิบปีเอาหัวปักดินทั้งนั้นนะ พอคูจิต โอ้โฮ มันยอด โอ้โฮ มันสบาย เราทำงานอยู่ที่นี่เราตกลงกันตั้งแต่วันนี้เลยนะ ทุก

คนไม่ต้องทำงาน อยู่ที่นี่เราเลี้ยงดูหมดเลย เราให้ตั้งค่าใช้จ่ายหมดเลย ยอดไหม ยอด แล้วพวกเราจะอยู่กันได้จริงไหม อยู่กันได้จริงหรือเปล่า ตั้งแต่บัดนี้ไปเลยนะ โยมทำงานอะไร ลาออกหมดเลย มาอยู่ที่นี่เราจะเลี้ยงดูหมดเลย เราจะให้เงินเดือนด้วย ให้ฟรีๆ คนละหมื่นแล้วไม่ต้องทำอะไรเลย อยู่เฉยๆ โยมเอาไหมล่ะ อยากได้ทุกคนนะ แล้วมันเป็นไปได้ไหมล่ะ มันเป็นไปได้

เพราะคนเรามันต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ มันมีเวรมีกรรม มีพ่อ มีแม่ มีปู่ มีย่า มีลูก มีหลาน มีครอบครัว มีครอบครัวต้องรับผิดชอบ ต้องทำทั้งหมด พุทโธๆ มาตลอด ทำมาสิบปีสิบปีไม่ได้อะไรเลย พอมาจุดจิตขึ้นมาะ อู๋ฮุย มันยอดๆ เนี่ย เอาเวลาพิสูจน์กัน ถ้าเวลาเราต้องกลับไปทำหน้าที่การงานของเรา มันจะเป็นอย่างนี้ไหม สิ่งที่มีนัยเป็นอย่างนี้ขึ้นมาเนี่ย เพราะอะไร เพราะมันเป็นปรากฏการณ์เพราะความเชื่อ เพราะความเชื่อปรากฏการณ์แล้วชั่วคราวนั้น ปรากฏการณ์อันนี้เพิ่งเกิดขึ้น ถ้าปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้น ใช้กาลเวลา พิสูจน์ ถ้าใช้กาลเวลาพิสูจน์ว่า เวลาปฏิบัติไปแล้ว มันจะมีมรรคมีผลไหม

ถ้ามันไม่มีมรรคมีผลก็ตั้งกติกาขึ้นมา เอ้า คนนั้นภาวนาดีได้โสดาบัน คนนี้ภาวนาดี ไม่เคยให้โสดาบันใครเลยนะ เพียงแต่บอกภาวนาดี แต่มันก็มีศัพท์มีรหัสของตัวเองกัน ใจว่า ถ้าใครภาวนาดีแล้วจะได้ขึ้นได้ตอน นั้น คือว่าไม่มีอะไรใจ คือว่ามันไม่มี เพราะคำว่าสบาย คำว่ารากฐานมันไม่มี มันจะไม่มีผล หลวงปู่มั่นพูดไว้เอง “ต้นคดปลายตรงไม่มี” ที่นี้พอต้นคดปลายตรงไม่มีนะ เราถึงพูดได้เห็นไหมว่าแชร์นิพพาน ถ้าใครลงแชร์แล้วคนนั้นจะได้ผลประโยชน์ ใครลงแชร์ นั้นถ้าใครเข้ามาทำแล้ว มันจะได้ความสะดวกสบาย ความว่าง ความพอใจ มันก็ว่ากันไป

แต่จริงๆ มันคือไม่ได้จริงๆ มันคือไม่ได้ เพราะว่าแชร์ลูกโซ่หรือแชร์ที่เขาใช้ กระแสนั้นกัน มันอยู่ได้ชั่วครา เราจะทำกัน ปรากฏการณ์นี้มันแป็บเดียวแหละ ที่นี้คำว่าแป็บเดียวเนี่ย ทำไมมันอยู่ได้ละเห็นไหม มีขบวนการหนึ่ง ทางที่เขาอยู่กันได้ เพราะอะไร เพราะเขาจะมีกระแสน้อยๆ เขาจะมีโครงการอยู่ตลอดชาติ จะมีการปลูก กระแสนั้นมาตลอด จะมีโครงการนั้นๆ อยู่ตลอดไป เพื่อปั้นกระแสนั้นอยู่ตลอดเวลา ปั้นไว้ นะ เหมือนกับตลาดเห็นไหม รีแบรนด์ตลอด คอยพยายามจะให้ขบวนการของมันอยู่ อย่างนั้น มันถึงจะอยู่ของมันใจ

แต่ความจริงมันไม่เป็น ถ้าพูดถึงการปฏิบัติของกรรมฐานของพระพุทธเจ้าเห็นใหม่ พระพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นไม้ พระพุทธเจ้าเทศน์ครั้งแรกกับปัญจวัคคีย์ ๕ องค์เท่านั้น พระพุทธเจ้าจะเทศน์ว่าการแต่ละครั้งแต่ละคราวนะ ท่านต้องมองดูความพร้อมของผู้รับ ถ้าผู้รับยังไม่มีความพร้อม ท่านจะเทศน์อนุปปิพิกกถา เทศน์เรื่องระดับของท่านเท่านั้น ให้ผู้มีระดับของท่าน ให้มีความเชื่อมั่น ให้เตรียมความพร้อม พอเตรียมความพร้อมขึ้นมาท่านถึงเทศน์อริยสัจ เทศน์เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ไม่มีการบอกว่าใครก็ได้ อะไรก็ได้ ทำแล้วจะประสบความสำเร็จ มันไม่มี มันเป็นไปได้ไม่ได้ นี่พูดถึงปรากฏการณ์

เขาบอกว่า มันเป็นปรากฏการณ์ โอ๊ย คนเข้ามาเยอะมากนะมาปฏิบัติ คนจะพูดคำเดียวว่าเมื่อก่อนพุทโธมาสิบปีสิบปีแล้วไม่ได้เรื่อง จะทำอะไรมาก็ไม่ได้ผลเลย พอมาจุดนี้ อู๋ สบาย คนเรานะทำอะไรก็แล้วแต่นะ พอเข้ามาถึงว่านั่งพัก ทุกคนสบายหมด คือไม่ทำอะไรสบายที่สุด ฉะนั้นพอกำหนดจิต ตั้งสติอะไรมาเนี่ยพอทั้งหมดแล้ว สบายไหม มันก็สบาย แต่ความสบายอยู่ที่นี่มันจะอยู่ได้ไหม มันจะอยู่ได้ไหม โดยข้อเท็จจริงมันอยู่ไม่ได้ คนภาวนาเป็นจะรู้ว่าจิตนี้มันคือมัน ตัวจิตนี้เหมือนข้างสารที่ตกมัน แล้วตัวจิตนี้จะเอาไว้ในอำนาจของเราละ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

ใครจะเอาจิตของตัวเองไว้ในอำนาจของตัวเอง อยากรู้จัก ถ้าไม่ทำสมาธิก่อนมันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้! อยู่เฉยๆ แล้วจิตมันจะสงบเอง มันเป็นไปได้! เพียงแต่ว่าหลอกกันเอง หลอกกันมาตลอด แล้วก็หลอกกันตลอดไป โดยสังกมจอมปลอม! โดยสังกมจอมปลอมหลอกกลางกันอยู่อย่างนั้น แล้วบอกการปฏิบัตินี้ปฏิบัติเป็นความจริง เป็นปรากฏการณ์ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ นี่เขาพูดเองว่ามันเป็นปรากฏการณ์ ทุกคนชมตรงนี้

วันนี้จะต้องพูด พูดถึงสิ่งที่ปรากฏการณ์ที่มันเกิดขึ้นกับสังกมนะ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้! สิ่งของมันจะเป็นไปได้ เพราะว่าหลวงปู่เสาร์นะ หลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นเนี่ย เวลาหลวงปู่เสาร์ท่านเผยแผ่ไป แล้วอย่างท่านเจ้าคุณอุบาลี เจ้าคุณต่างๆ เนี่ย เคยอยู่กับสังกมชั้นจากภายใน แล้วหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นมาสั่งมาสอนมาดูแล พวกนี้เขามีวิฤติภาวะเขารับรู้ได้ พอรับรู้ได้เขาประพฤติปฏิบัติของเขาขึ้นมา มันเป็นอำนาจาสนาของคนนะ อย่างเราเวลานั่งปฏิบัติด้วยกันนะ ใครบ้างมันจะปฏิบัติแล้วสงบบ้างไม่สงบบ้าง แม้แต่คนๆ เดียวบางที่ก็สงบ บางทีก็ไม่สงบ มันเป็นเพราะเหตุใด

แล้วถ้ามันสงบขึ้นมา มันสงบขึ้นมามันมีปรากฏการณ์ของจิตอย่างไร แล้วมันเป็นอย่างนั้นนะ แล้วเวลาเรารักษาไว้ให้ดี มันเสื่อม เสื่อมอย่างไร คนปฏิบัติเหมือนนักกีฬา นักกีฬานะ ถ้าขยันฝึกซ้อมเนี่ย ความฟิตของเขาจะคงที่ของเขา เรื่องทักษะของเขา เขาฝึกของเขาอีกทีหนึ่ง นักกีฬาส่วนใหญ่เขาจะรักษาร่างกายของเขา เขาจะพยายามดูแลเรื่องอาหารของเขา เรื่องอาหารความเป็นอยู่เห็นใหม่ เพื่ออะไร เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงของเขา

นักภวานานี้เขาจะคูจิตของเขา เขามีสติของเขา เขาจะคอยรักษาจิตของเขา เขาจะกำหนดพุทโธของเขาทั้งวันทั้งคืน เพราะเขาดูแลใจของเขา มันเหมือนนักกีฬาเขาจะดูแลร่างกายของเขา ขนาดดูแลอย่างนี้แล้วนี่ เวลามันชราภาพไปเห็นใหม่ เวลาชราภาพไปร่างกายมันเกิดบาดแผล เกิดเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา มันก็ทรุดเป็นธรรมดา นี่พูดถึงร่างกายนะ แล้วจิตใจที่เป็นนามธรรมเนี่ย เราจะรักษาให้มันคงอยู่ตลอดไป จะทำอย่างไร มันเป็นเรื่องรักษาง่ายๆ หรือ

เนี่ยขนาดร่างกายของเราเนี่ย คูติ ขนาดว่าเราเอาวิทยาศาสตร์การแพทย์เลย เอาแพทย์มาควบคุมเลย อาหารให้กินอย่างนั้น ให้ดูแลอย่างนั้นๆ แล้วร่างกายนี้มันยังชราภาพใหม่ มันยังเป็นไปของมันเห็นใหม่ แล้วจิตใจนี้มันเป็นนามธรรม มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนกว่า แล้วเราจะปล่อยให้มันตามสบายของมัน ให้ทำอะไรก็ได้ ให้มันคิดรนอย่างไรก็ได้ เหมือนเรานี้ นักกีฬาเห็นใหม่ จะกินอาหารขยะ จะกินแต่สิ่งที่มันทำให้ร่างกายเราไม่มีพลังงาน ทำอย่างนั้นแล้วร่างกายมันจะเป็นใหม่

นี่ก็เหมือนกันปล่อยให้มันตามสบาย มันเป็นเรื่องตรงข้าม มันเป็นเรื่องสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ นั่นปรากฏการณ์ที่มันเกิดขึ้น คือปรากฏการณ์ที่ให้เราให้คนสะดวกสบาย ให้คนทำอย่างไรก็ได้ตามใจของตัวเอง ปรากฏการณ์อย่างนี้ เราจะบอกว่ามันเหมือนกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์ที่เขาคุณนักกีฬานี้ เขาไม่รับผิดชอบ เขาให้นักกีฬาของเขาทำอะไรก็ได้ สุดท้ายแล้วนะผลที่ตอบสนองมา มันก็นักกีฬานั้นจะได้ผลตอบสนองเอง แต่ถ้าวิทยาศาสตร์การแพทย์ แพทย์ที่เขาคุณนักกีฬาอย่างนั้น เขาจะควบคุมอาหารเองนักกีฬานั้นเขาจะดูแลอย่างนั้น เพื่อให้ นักกีฬานั้น อยู่ในภาวะเบียบจะให้ร่างกายมันแข็งแรง

นั่นมันก็อยู่ในการภวานาพุทโธๆ ของครูบาอาจารย์เรา ตั้งสติของครูบาอาจารย์เรา มันก็เหมือนกับนายแพทย์ที่เขาคุณนักกีฬานั้น ให้มันคงแข็งแรง ไม่ใช่ว่านายแพทย์นี้ไม่

รับผิดชอบ ไม่ต้องอะไรก็ได้ แล้วสะดวกสบาย นักกีฬาที่ชอบ นักกีฬาไหนบอกว่า โ้ช้
มันบอกว่า เฮ้ย นอน! แข่งเลย นอน! นักกีฬาไหนที่ชอบ นักกีฬาไหนไม่ต้องซ้อม ไม่ต้อง
ทำอะไรเลย ถึงเวลาเลยก็แข่งๆ แล้วได้เหรียญทองไปตลอด มันจะมีที่ไหน มันจะมีที่ไหน
มันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

ปรากฏการณ์อย่างนี้ มันเป็นปรากฏการณ์เพราะว่า วุฒิกวาระ เวลานั้นนักกีฬานี้
เป็นวิทยาศาสตร์ นี่ยกขึ้นมาเป็นรูปธรรม เราก็เห็นได้ เราก็รู้ได้ใช่ไหม เราก็เปรียบเทียบ
ได้ แต่ความรู้สึกนี่เราเอาอะไรไปเปรียบเทียบล่ะ คนตาบอด จิตบอด จิตที่ไม่มีวุฒิกวาระ
เขาพูดอะไรก็เชื่อ เขาพูดอะไรก็เชื่อ แต่ได้พิสูจน์หรือยัง ก็พิสูจน์แล้วไง ก็มันว่างๆ มัน
สบายๆ อยู่ที่นี่ มันสบายเพราะมันไม่มีหลักมีเกณฑ์ มันไม่มีจุดยืน ไม่มีหลักยึด ถ้าคนแบบ
สบายๆ ไม่มีหลักมีเกณฑ์เห็นใหม่ แล้วมันจะตั้งตัวกันมาได้ยังไง ถ้ามันตั้งตัวขึ้นไม่ได้
แล้วปัญญาที่มันเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ เนี่ย รู้กาย รู้ใจไป

ถ้าคนภาวนาเป็นนะจะไม่บอกหรือว่า จิตนี้หยุดไม่ได้ จิตนี้หยุดไม่ได้หรือ
เพียงแต่ตามรู้ตามเห็นไปกับจิตนี้แหละ ปัญญา มันจะเกิด คำๆ นี้ฟังไม่ได้! จิตนี้หยุดได้
ถ้าจิตนี้หยุดไม่ได้เป็นสมาธิไม่ได้ คำพูดนี้เป็นคำพูดที่คนไม่เคยทำสมาธิเป็น คนทำสมาธิ
เป็นนะ วิดก วิจาร ปีติ สุข เอกัคคตารมณฺ์ จิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นคือสมาธิ จิตตั้งมั่นถ้ามันไม่
หยุด ไม่ตั้งมั่น มันจะเป็นสมาธิได้อย่างไร แล้วบอกจิตหยุดไม่ได้ เขาพูดเองว่าจิตนี้หยุด
ไม่ได้ ถ้าจิตหยุดไม่ได้แล้วก็ต้องตามความคิดไป

เพราะความคิดมันหยุดไม่ได้ แล้วถ้าความคิดหยุดไม่ได้ แล้วทำไมปัญญาที่เกิด
จากจิต มันหยุดไม่ได้แล้วมันจะมาชำระกิเลสได้อย่างไร ในเมื่อจิตมันหยุดไม่ได้ หยุด
ไม่ได้คือไม่มีกำลัง หยุดไม่ได้คือไม่มีฐาน ไม่มีฐานไม่มีที่ตั้งแล้วมันไปแก้กันที่ตรงไหน
มันแก้อะไรไม่ได้สักอย่างหนึ่ง นี่ เราจะบอกว่าผู้ที่มาขึ้นชมนะ มาขึ้นชมถึงปรากฏการณ์
เพราะเขาไม่เคยปฏิบัติเขาได้แต่ศึกษา นี่บอกเขาได้ศึกษาธรรมพระพุทธเจ้า ศึกษาธรรมะ
พระพุทธเจ้า แล้วเขาก็พูดธรรมะพระพุทธเจ้า แล้วก็เกิดมีความเชื่อถือเชื่อมั่นศรัทธากัน
ขึ้นมา

เวลาเราพูดนะ เราพูดถึงในการปฏิบัติปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติปฏิบัติ การปฏิบัติเนี่ยเวลาครู
บาอาจารย์ของเรา เวลาปฏิบัติเพราะเราอยู่กับครูบาอาจารย์มา หลวงปู่เจี๊ยะกับหลวงตา
เนี่ยคิดถึงหลวงปู่มันที่ไร น้ำตาไหลทุกทีเลย เพราะหลวงปู่มันท่านพยายามค้นคว้า แล้ว

พยายามต่อสู้กับกระแสสังคม กระแสสังคมไม่เชื่อว่ามรรคผลนิพพานมี หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพยายามต่อสู้กับตัวของท่านเอง เรื่องกิเลสตัดหาความทะยานอยากใน หัวใจของเรา ทุกคนก็อยากสะดวก อยากสบาย ทุกคนก็อยากจะได้ถึงฝั่งทั้งนั้นแหละ

แต่ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติจริงมันจะถึงฝั่งได้อย่างไร แต่การประพฤติปฏิบัติมันก็มี กระแสสังคมเนี่ยบีบคั้น ท่านก็ต่อสู้ของท่านขึ้นมา แล้วพอท่านวางหลักวางเกณฑ์ขึ้นมา จนเกิดเป็นสังคมพระป่า ในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนสังคมเขาเชื่อถือ พอสังคมเขา เชื่อถือขึ้นมา มันก็ต้องมีความขยันหมั่นเพียรมีความตั้งใจ มีความตั้งใจ เพื่อประพฤติ ปฏิบัติขึ้นมาให้มีหลักมีเกณฑ์ ให้มันมีมรรคมีผลขึ้นมา

แต่เวลามาทบอกว่า ไม่ต้อง สมณะไม่มีความหมาย เนี่ยนั่งเกร็ง นั่งเคร่ง นั่ง.. เขา บอกว่าไม่มีนี่ บอกที่ว่าสำนักอื่นปฏิบัติไม่ถูกต้อง ต้องเติม เขาบอกว่าไม่มีหรอก แต่เวลา เขาพูด พูดแล้วก็เฮฮาด้วยนะ พูดถึงเฮฮาว่า ถ้าการตั้งใจการตั้งใจนี้ผิดหมด แม้แต่ตั้งใจนะ ต้องผลออกแล้วสติจะเกิดขึ้นมา สัมมาสมาธิเกิดต่อเมื่อผลออก เกิดต่อเมื่ออะไร พอบอกแล้ว ไฟล์มันอยู่ไหนนะ เดี่ยวจะเอาหนังสือให้คุณ เวลาพูดอะไร แล้วไฟล์อยู่ไหนนะ สิ่งที่เขาพูด อยู่ไหน เวลาบอกตัวเองไม่ได้พูดสักหนึ่งอย่างเลย

เวลามีคนโต้แย้งมันก็พูด แต่เวลาตัวเองพูดไปเพราะอะไร เพราะคนมีหลักมี เกณฑ์นี้ละ คนมีหลักมีเกณฑ์มันจะรู้กฎ อย่างเช่นคนรู้กฎจราจรเนี่ย เขาจะไปตามกฎ จราจร เราเคารพกฎจราจร เราเป็นปัญญาชน ถ้ากฎจราจรเขาห้าม ที่ห้ามจอดที่ไหน เราจะ รู้ของเรา เราจะทำของเรา เราจะไม่ฝ่าฝืน ถ้าไม่มีความจำเป็น อันนี้ก็เหมือนกันถ้าคนเป็น ไข้ใหม่ เขาจะรู้ว่ากฎจราจรตรงไหนห้าม ตรงไหนอนุญาต ตรงไหนให้ทำอย่างไร เพราะ มันทางม้าลายต้องจอดให้คนข้ามก่อน เพราะสิทธิของเขา

ในการประพฤติปฏิบัติมันจะเป็นอย่างนี้ ถ้าจิตมันเป็นสมาธิ ดิถสมาธิเพราะเหตุ ใด เพราะมีสติ สติเฉยๆ เป็นสมาธิได้ไหม ถ้าไม่มีคำบริกรรม ถ้าจิตมันไม่ตั้งมัน มันตั้งมันเป็นสมาธิได้อย่างไร พอเป็นสมาธิแล้วนี่ สมาธิหายบละเอียด มันแตกต่างกัน อย่างไม่พอสมาธิอย่างหายบเห็นใหม่ มันก็มีสมาธิมันก็มีความสุข มันก็ปล่อยเข้ามามันก็ มีความสุข แต่มันมีกำลังไม่พอเนี่ยมันใช้ปัญญาขึ้นไป มันก็พ้นเพื่อน

พอมีสมาธิ มันมีกำลังขึ้นมา เวลาใช้ปัญญาขึ้นไป แล้วปัญญาอย่างนี้กับเป็น ปัญญาที่ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาที่โดยสัญชาตญาณ มันแตกต่างกันอย่างไร ปัญญาที่

เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ โดยสัญชาตญาณของเรามันไม่มีสมาธิรองรับ ไม่มีสมาธิรองรับเนี่ย กำลังมันไม่มี แต่พอเรามีสมาธิรองรับเหมือนนักกีฬาเลย ไม่ฟิตเนี่ย ทักษะเขาก็มีนะ เขาก็ทำของเขาได้แต่มันอึดอาด อย่างเช่นนักมวย ถ้าเขาไม่ฟิต เวลาออกหมัด เวลาเขาใช้ออกหมัด มันจะเขื่องช้า มันจะไม่ว่องไว มันจะไม่สามารถทำคะแนนได้

แต่ถ้ามีสัมมาสมาธิขึ้นมาเห็นใหม่ มีกำลังขึ้นมา มีความคิดขึ้นมา หมัดนี้เขาจะไวมาก จนเขาคู่ต่อสู้ไม่เห็นว่ามันปล่อยมาเมื่อไหร่ รู้อีกทีหนึ่ง มันเข้าปลายคางก็กลับไปแล้วนะ เนี่ย เพราะอะไร เพราะมันมีสมาธิ มันมีความฟิต มันมีกำลังของมัน ถ้ามันมีสมาธิขึ้นมา สมาธิอย่างหยาบ สมาธิอย่างหยาบก็มีความสุข สมาธิอย่างกลาง สมาธิอย่างละเอียด สมาธิอย่างละเอียดแล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา มันมีขบวนการของมัน ถ้ามีขบวนการของมันขึ้นมาเห็นใหม่ ขบวนการที่มันเกิดขึ้นมาอย่างนี้ มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

นี่ไง พูดถึง สิ่งนี้ถ้าคนภาวนาเป็นนะ มันรู้ได้ จิตหยุดไม่ได้อะไรเนี่ย มันฟังแล้วมัน..ก็ทุกคนเชื่อใจ ทุกคนเชื่อเพราะอะไร เพราะทุกคนไม่มีปรากฏการณ์ในหัวใจที่เป็นเครื่องยืนยัน ในความบังจัตตัง ในความกล้าหาญของนักปฏิบัตินะ ผู้ที่นักปฏิบัติจะกล้าหาญ กล้าหาญเพราะอะไร เพราะปรากฏการณ์ของจิต มันชั่วร้าย ใจ เราเคยทำอย่างนี้เกลือเค็มน้ำตาลหวานล้านเปอร์เซ็นต์เพราะเราได้กิน เราได้ใช้ เราได้รับรู้ แต่สังคมเขาบอกว่าเกลือหวานน้ำตาลเค็ม มันถึงนะ แต่ปรากฏการณ์ในหัวใจของเรา สิ่งที่เราเคยลิ้มรสมาเนี่ย เกลือเค็มน้ำตาลหวาน แต่พอเขาบอกว่าเกลือหวานน้ำตาลเค็ม อืม มันถึงนะปรากฏการณ์มันแตกต่างเห็นใหม่ แต่ถ้าบางคนได้สัมผัสแล้ว ปรากฏการณ์ที่เขาพูดกันจากสังคม นั่นอีกเรื่องหนึ่ง

แต่ปรากฏการณ์ของเรา ที่เราได้สัมผัสเกลือเค็มน้ำตาลหวาน เราได้ลิ้มรสจริงๆ นะ มันเป็นความเชื่อของเรา มันเป็นความจริงของเรา มันเป็นความสัมผัสของเรา เราจะไม่ตื่นเต้นไปกับเขา ฉะนั้นกรณีอย่างนี้ ถ้าพูดที่ว่า จิตหยุดไม่ได้ เผลอสมาธิจะมาเองอะไรเนี่ย มันเป็นปรากฏการณ์ที่มันเป็นไปไม่ได้ ทีนี้สังคมเขาเชื่อ แล้วสังคมเขาทำไปแล้วเขามีความพอใจ มีความเห็นอย่างนั้นไปแล้ว อันนั้นมันเป็นเรื่องของเด็ก เป็นเรื่องของชนชั้นที่ว่าไม่มีวุฒิภาวะ เขาเชื่อของเขาไป อันนั้นมันเรื่องของเขา

แต่นี้เราเอาของเรื่องความจริง เรื่องของว่าปรากฏการณ์ตามความจริงที่ว่า ความจริงมันต้องเป็นอย่างนี้ ถ้าความจริงเป็นอย่างนี้ ใครทำไปก็จะรู้ แต่เขาทำของเขาเป็นอย่างนั้น ก็ต้องเป็นแบบนี้ไป เราจะมาคัดค้านตรงที่ว่า เขามาสาธกกันมาก ว่าเวลาเขามาชื่นชมกันนะ เขาจะชื่นชมกันประเด็นเดียวตอนนี้ ประเด็นคือว่า ประชาชนตื่นตัวในการปฏิบัติ แล้วไม่เคยมีปรากฏการณ์มากมายขนาดนี้

แต่ปรากฏการณ์มากมายขนาดนี้ ที่พวกเราออกมาพูดเนี่ยก็เพื่อต้องการให้สังคมได้มีสติ มีสติ แล้วเวลาถ้ามันมีการผิดพลาดไป มันจะได้ไม่ถลำไปมากจนเกินไป ถ้าไม่ได้พูดมันจะถลำไปมากกว่านี้ แล้วพอหมดตัวนะ พอถึงเวลาแล้วนะ มันก็เหลือแต่โครงกระดูกใจ แต่ถ้าเรารู้ตัวอยู่เนี่ย มันยังมีสติ มันยังรักษาตัวเราได้ เรายังกลับตัวได้เพื่อประโยชน์กับเรานะ นี่เพื่อประโยชน์กับเราเอวัง